

Export kávy, kaučuku a jiných komodit z Vietnamu ovlivní politika EU proti odlesňování

6.3.2023 - Luboš Marek | Ministerstvo zemědělství ČR

Podle zprávy EU je celosvětově přibližně 90 % odlesňování vyvoláno rozšiřováním zemědělské půdy.

To je jeden z hlavních důvodů, proč EU prosazuje podporu obchodu s legálními komoditami a produkty, které odlesňování nevyžadují. Tyto informace zazněly i na únorovém Workshopu o výrobě kávy bez odlesňování a komercializace, pořádaném Rozvojovým programem OSN (UNDP), delegací EU a vietnamskou správou lesnictví při Ministerstvu zemědělství a rozvoje venkova (MARD). Workshopu se zúčastnilo také několik předních světových producentů kávy, jako je Lavazza a další.

EU se zasazuje o nápravu, protože spotřebovává významný podíl produktů spojených s odlesňováním a znehodnocováním lesů. Návrh EU k odlesňování podaný v listopadu 2021 dosáhl prozatímní politické shody v rámci Evropského parlamentu a Rady EU v prosinci 2022 a bude přijat v polovině roku 2023.

Návrh stanoví povinná pravidla pro společnosti, které chtějí uvést své komodity na trh EU s cílem zajistit, aby na trhu EU byly povoleny pouze legální produkty a produkty bez spojitosti s odlesňováním. Evropská komise použije k posouzení zemí systém benchmarkingu a jejich úrovně rizika odlesňování a degradace lesů způsobených komoditami v oblasti působnosti nařízení.

Opatření je doplňkem mezinárodních nástrojů spolupráce k obnově a ochraně světových lesů s ambicí zastavit odlesňování. Nařízení rovněž doplňuje a posiluje obchodní dohody a zajišťuje, aby rostoucí obchod nevedl ke zvýšenému odlesňování.

Mezi zboží, které by mělo být nařízením ovlivněno, patří zejména palmový olej, sója, dřevo, kakao, káva, pepř a kaučuk. Opatření se dotkne všech výrobců v EU i mimo ni a všichni musí být připraveni na jeho připravovanou implementaci v roce 2024. Evropská unie nebude v rámci nařízení dovážet žádné produkty ani zboží, které pochází z odlesněných oblastí po 31. prosinci 2020. Díky tomuto ekonomickému tlaku Vietnam podniká kroky k vyřešení problému odlesňování a připravuje se na nová nařízení EU. Například plánování a monitorování využívání půdy, technická podpora mezi vládami, farmáři a mezinárodními společnostmi. Očekává se, že přístup VSR k problematice odlesňování bude ryze účelový, podobně jako je tomu u nelegálního rybolovu - čili namísto řešení problémů spíše mlžení a lobbying.

Trần Quang Bảo, náměstek generálního ředitele Správy lesnictví ve Vietnamu, uvedl, že tento zákon bude mít v blízké budoucnosti dopad na zemědělský export z Vietnamu, zejména na kávu, která je největší vývozní komoditou v oblasti zemědělství na evropský trh. „Očekáváme, že si budeme vyměňovat informace, diskutovat a učit se od našich mezinárodních partnerů s cílem vytvořit plán rozvoje zemědělských exportních sektorů, které jsou v souladu s předpisy EU,“ dodal Bảo.

<https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/mistni-sila-pro-agropotravinarstvi/vietnam/export-kavy-kaucuku-a-jinych-komodit-z.html>